

Sygn. akt III K 64/18

WYROK ŁĄCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2018r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział III Karny

w składzie:

przewodniczący: SSO Daniel Strzelecki

protokolant: Sylwia Piliszewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Rejonowej w Bolesławcu: Urszuli Gierulskiej

w sprawie o wydanie wyroku łącznego

wobec skazanego P. Ż.

urodzonego dnia (...) w L.

syna Z. i E. z domu Z.

skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 19 maja 2015r. w sprawie sygn. akt II K 260/15 za przestępstwo z art. 280§1 k.k. popełnione w dniu 28 lutego 2018r. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 (trzech) lat próby, przy czym postanowieniem tego sądu z dnia 19 kwietnia 2018r. w sprawie sygn. akt II Ko 56/18 zarządzono wykonanie tej kary;
2. Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 19 października 2016r. w sprawie sygn. akt II K 249/16 za przestępstwo z art. 278§1 k.k. popełnione w okresie od dnia 16 września 2015r. do dnia 6 listopada 2015r. na karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności poprzez potrącenie 10% wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym;
3. Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 6 października 2017r. w sprawie sygn. akt II K 766/17 za przestępstwo z art. 190§1 k.k. i art. 226§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełnione w dniu 18 listopada 2016r. na karę 1 (jednego) roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;
4. Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 8 września 2018r. w sprawie sygn. akt III K 16/17 za:
 - a) przestępstwo z art. 280§2 k.k. i art. 275§1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełnione w dniu 14 listopada 2016r. na karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;
 - b) ciąg przestępstw z art. 279§1 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. popełnionych w nocy z 2 na 3 lipca 2016r. na karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

za które to przestępstwo i ciąg przestępstw wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

I. na podstawie art. 85§1 i 2 k.k. i art. 86§1 k.k. i art. 87§1 k.k. w zw. z art. 569§1 i 2 k.p.k. łączy karę pozbawienia wolności wymierzoną skazanemu P. Ż. wyrokiem opisanym w pkt. 1 części wstępnej wyroku łącznego i kary

ograniczenia wolności wymierzone mu wyrokami opisanymi w pkt. 2 i 3 części wstępnej wyroku łącznego, jak i karę łączną pozbawienia wolności wymierzoną mu wyrokiem opisanym w pkt. 4 części wstępnej wyroku łącznego i wymierza skazanemu karę łączną 6 (sześciu) lat pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 63§1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt. I części dyspozytywnej wyroku łącznego kary łącznej pozbawienia wolności zalicza skazanemu okres odbytej przez niego kary pozbawienia wolności w sprawie opisanej w pkt. 1 części wstępnej wyroku łącznego, okresy odbytych przez niego kar ograniczenia wolności w sprawach opisanych w pkt. 2 i 3 części wstępnej wyroku łącznego, jak i okres odbytej przez niego kary łącznej pozbawienia wolności w sprawie opisanej w pkt. 4 części wstępnej wyroku łącznego;

III. na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie umarza;

IV. na podstawie art. 624§1 k.p.k. zwalnia skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu.

UZASADNIENIE

P. Ż. został prawomocnie skazany następującymi wyrokami:

5. Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 19 maja 2015r. w sprawie sygn. akt II K 260/15 za przestępstwo z art. 280§1 k.k. popełnione w dniu 28 lutego 2018r. na karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 (trzech) lat próby, przy czym postanowieniem tego sądu z dnia 19 kwietnia 2018r. w sprawie sygn. akt II Ko 56/18 zarządzono wykonanie tej kary;

6. Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 19 października 2016r. w sprawie sygn. akt II K 249/16 za przestępstwo z art. 278§1 k.k. popełnione w okresie od dnia 16 września 2015r. do dnia 6 listopada 2015r. na karę 6 (sześciu) miesięcy ograniczenia wolności poprzez potrącenie 10% wynagrodzenia za pracę w stosunku miesięcznym;

7. Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 6 października 2017r. w sprawie sygn. akt II K 766/17 za przestępstwo z art. 190§1 k.k. i art. 226§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełnione w dniu 18 listopada 2016r. na karę 1 (jednego) roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;

8. Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 8 września 2018r. w sprawie sygn. akt III K 16/17 za:

a) przestępstwo z art. 280§2 k.k. i art. 275§1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. popełnione w dniu 14 listopada 2016r. na karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności;

b) ciąg przestępstw z art. 279§1 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. popełnionych w nocy z 2 na 3 lipca 2016r. na karę 1 (jednego) roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

za które to przestępstwo i ciąg przestępstw wymierzono mu karę łączną 4 (czterech) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 8 września 2017r. w sprawie sygn. akt III K 16/17 k. 4-8; postanowienie Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 19 kwietnia 2018r. w sprawie sygn. akt II Ko 56/18 k. 9; dane o karalności k. 17-18; wyrok Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 19 października 2016r. w sprawie sygn. akt II K 249/16 k. 27; wyrok Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 19 maja 2015r. w sprawie sygn. akt II K 260/15 k. 28; wyrok Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 6 października 2017r. k. 766/17 k. 31.

W początkowym okresie odbywania kary w Areszcie Śledczym w D. zachowanie P. Ż. budziło zastrzeżenia, jako że w dniu 5 lutego 2017r. uczestniczył on w zdarzeniu nadzwyczajnym w postaci bójki z innym osadzonym, za co został ukarany umieszczeniem w celi izolacyjnej na 10 dni, przy czym był on trzykrotnie karany dyscyplinarnie, jednakże 19 razy nagradzono go regulaminowo za dobre zachowanie. Wobec przełożonych funkcjonariuszy przyjmował postawę

regulaminową, a ze współosadzonymi nie wchodził w sytuacje konfliktowe, starał się przestrzegać zasad regulaminu i porządku wewnętrznego. Skazany nie był uczestnikiem podkultury przestępczej, sam zrezygnował z udziału w niej, nie stwierdzono u niego ponadto zachowań agresywnych lub autoagresywnych, jak również nie było potrzeby stosowania wobec niego środków przymusu bezpośredniego. Był on ponadto zatrudniony odpłatnie u kontrahenta zewnętrznego, jednak zrezygnował z tej pracy, po czym został zatrudniony nieodpłatnie w tej jednostce penitencjarnej na stanowisku pomocnika kuchennego i z powierzonych mu obowiązków wywiązywał się należycie.

P. Ż. w czasie przebywania w tej jednostce penitencjarnej uczestniczył w szeregu oddziaływań związanych z kształtowaniem osobowości. Wziął też udział w kursie komputerowym. Deklarował też krytyczny stosunek do popełnionych czynów.

Dowód: opinia o skazanym Aresztu Śledczego w D.

z dnia 3 sierpnia 2018r. k. 37.

Wobec P. Ż. zaktualizowały się materialnoprawne przesłanki, które obligowały do wydania wyroku łącznego. Antycypując bowiem problem, który zostanie rozważony w dalszej części uzasadnienia, a odnoszący się do względności konkurujących ustaw, nadmienia, że skoro w obu tych ustawach przepisy statuujące instytucję kary łącznej przewidywały, że „(...) sąd orzeka karę łączną” (art. 85 k.k. ustawy dawnej, jak i w art. 85§1 k.k. ustawy obowiązującej), to obowiązek orzeczenia kary łącznej w przypadku zaistnienia przesłanek do jej wymierzenia aktualizował się niezależnie od tego, którą z tych konkurujących ustaw zastosowano by w niniejszym postępowaniu – wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 kwietnia 2015r., II KK 84/15, LEX nr 1681879.

Rozważając natomiast zagadnienie, jakie przepisy statuujące instytucję kary łącznej należało zastosować wobec P. Ż., należało zauważyć, że ustawą z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.396), która weszła w życie w dniu 1 lipca 2015r., istotnie przemodelowano zasady orzekania w przedmiocie kary łącznej. W treści art. 19 ust. 1 powołanej ustawy przewidziano, że przepisów rozdziału IX ustawy, o której mowa w art. 1 (Kodeksu karnego – dopisek S.O.), w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie stosuje się do kar prawomocnie orzeczonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, chyba że zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Brzmienie tego unormowania mogłoby zatem sugerować, że w sytuacji, gdy jeden z wyroków skazujących uprawomocnił się po dniu 1 lipca 2015r., to do łączenia sankcji znajdować będą zastosowanie obowiązujące po tej dacie przepisy art. 85 k.k. Niemniej jednak należało zaaprobować zaprezentowany w doktrynie prawa karnego materialnego pogląd, zgodnie z którym jeżeli przynajmniej jeden z wyroków skazujących uprawomocnił się po wejściu w życie wskazanej ustawy, zaś co najmniej jeden z czynów, za które orzeczono podlegającą łączeniu sankcję, został popełniony przed tą datą, to problem konkurencji ustawy dawnej i obowiązującej należy rozstrzygać na płaszczyźnie art. 4§1 k.k. – J. Majewski, Komentarz do niektórych przepisów ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw [w:] Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015, LEX 2015, teza 2 do art. 19. Rzecz bowiem w tym, że art. 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. nie stawia jednoznacznego zastrzeżenia, iż do kar orzeczonych przed dniem 1 lipca 2015r. stosować trzeba art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed tą datą. W treści tego unormowania jednoznacznie zastrzeżono przecież, że w sytuacji łączenia kar orzeczonych wyrokami, które uprawomocniły się przed tą datą i po niej, może zająć „(...) potrzeba orzeczenia kary łącznej (...)” na zasadach określonych ustawą nowelizującą, przy czym prawodawca doprecyzował w dalszej części cytowanego przepisu, że taka sytuacja może wystąpić „(...) w związku z prawomocnym skazaniem po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy (nowelizującej – dopisek S.O.)”.

W konkluzji tego fragmentu wyводу podnieść należało, że wprawdzie za wyjątkiem wyroku w sprawie sygn. akt II K 260/15, wszystkie pozostałe wyroki skazujące opublikowane wobec P. Ż. za popełnione przez niego przestępstwa, którymi orzeczono wobec niego kary podlegające łączeniu wyrokiem łącznym, uprawomocniły się po dniu 1 lipca 2015r. Nie można było jednak tracić z pola widzenia tego, że przedmiotem powołanego skazania, które otwierało realny zbieg przestępstw, był czyn popełniony przez skazanego przed tą datą. Dlatego właśnie do oceny względności konkurujących unormowań rozdziału IX Kodeksu karnego należało zastosować zasady statuowane w art. 4§1

k.k. Wprawdzie w treści tego unormowania ustawodawca przewidział prymat stosowania ustawy obowiązującej w chwili orzekania, zastrzegł jednak zarazem, że pierwszeństwo stosowania tej ustawy zostaje wyłączone, gdy ustawę obowiązującą poprzednio należy uznać za względniejszą dla sprawcy.

Oceniając zatem konkurencję obu ustaw w konkretnych okolicznościach niniejszego postępowania, stwierdzenia w pierwszej kolejności wymagało to, że wybór jednej z ustaw powinien znajdować oparcie w ustaleniu, która z nich przewiduje w określonej sytuacji prawnej względniejsze dla skazanego konsekwencje, co odnosić należało do całokształtu prawnokarnych konsekwencji wynikających z zastosowania każdej z tych ustaw – wyrok Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 13 stycznia 1970r., V KRN 402/69, OSNKW 1970/4-5/37; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 1996r., I KZP 2/96, OSNKW 1996/3-4/16.

Analizując zatem w kontekście wszystkich opublikowanych wobec P. Ż. wyroków skazujących, którymi orzeczono wobec niego podlegające łączeniu kary pozbawienia wolności, czy przepisy rozdziału IX Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r. były dla niego względniejsze, należało stanowczo stwierdzić, że brzmienie tych właśnie unormowań stawiało skazanego w sytuacji mniej korzystnej aniżeli przepisy obowiązujące po tej dacie. Zauważyć należało, że w korelacji temporalnej statuowanej w art. 85 k.k. w jego dawnym brzmieniu, a pozwalającej na połączenie wymierzonych P. Ż. sankcji węzłem kary łącznej orzekanej wyrokiem łącznym, nie pozostawały żadne wyroki, którymi został skazany. To zaś oznaczało, że na podstawie przepisów statuujących instytucję kary łącznej w ich brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r., kary mu wymierzone nie podlegałyby połączeniu. Przedstawione spostrzeżenie jednoznacznie dowodziło, że poprzednio obowiązujące przepisy nie stawiały skazanego w sytuacji korzystniejszej, aniżeli te obowiązujące po dniu 30 czerwca 2015r., bowiem na podstawie unormowań obowiązujących aktualnie zaktualizowała się możliwość wydania w sprawie wyroku łącznego co do wszystkich kar wymierzonych mu wyrokami jednostkowymi, jako że sankcje te podlegały wykonaniu.

Analizując natomiast zagadnienie łączenia kar wymierzonych P. Ż. wszystkimi powołanymi wyżej wyrokami skazującymi, jak i uwzględniając wskazania zawarte w treści art. 86§1 k.k., sąd doszedł do przekonania, że łączność podmiotowo - przedmiotowa tych zachowań pozwalała na zastosowanie wobec skazanego zasady zbliżonej do asperacji. Zauważenia bowiem na wstępie wymagało to, że najkorzystniejsza dla skazanego zasada absorpcji powinna znajdować zastosowanie w sytuacji, gdy pomiędzy czynami, za które wymierzono kary podlegające łączeniu, zachodziłaby istotna podmiotowo - przedmiotowa zbieżność.

Rozważając zatem kwestię podmiotowo - przedmiotowej łączności analizowanych czynów opisanych w pkt. 1 - 4 części wstępnej niniejszego wyroku łącznego, dostrzegać z jednej strony należało, że wszystkie te przestępstwa P. Ż. popełnił działając z zamiarem bezpośrednim. Nie można było jednak z drugiej strony abstrahować od tego, że większości zachowań skazanego osądzonych wyrokami skazującymi towarzyszyło dążenie ukierunkowane na doprowadzenie pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia ich mieniem. Dodać jednak należało, że wyrokiem w sprawie sygn. akt II K 766/17 zmierzał skazany do naruszenia całkowicie innych dóbr podlegających prawnokarnej ochronie, a mianowicie wolności, jak i prawidłowości funkcjonowania instytucji państwowej. Zachowaniem zaś przypisanym mu w pkt. I części dyspozytywnej tego ostatniego wyroku, jak i czynem osądzonym wyrokiem w sprawie sygn. akt II K 260/15 dążył on natomiast także do oddziaływania na dobra prawnie chronione w postaci zdrowia pokrzywdzonej, jak również w postaci wiarygodności dokumentu. Względem na te okoliczności pozwalał zatem na stwierdzenie, że motywacje towarzyszące P. Ż. przy popełnianiu występów osądzonych wyrokami opisanymi w pkt. 1 - 4 części wstępnej niniejszego wyroku łącznego dość zasadniczo się różniły.

Analiza okoliczności przedmiotowych pozostających w zbiegu realnym czynów zabronionych popełnionych przez P. Ż., a osądzonych w sprawach opisanych w pkt. 1 - 4 części wstępnej wyroku łącznego, prowadziła natomiast do wniosku, że nie zostały one bynajmniej popełnione w krótkich ostępach czasowych. Wszak ustawowe znamiona przestępstwa osądzonego wyrokiem w sprawie sygn. akt II K 260/15 zostały przez skazanego zrealizowane w dniu 28 lutego 2015r., zaś przedmiotem osądu wyroku w sprawie sygn. akt II K 766/17 był występki popełniony przez niego w dniu 18 listopada 2016r. To zaś oznaczało, że ustawowe znamiona wszystkich przestępstw osądzonych tymi wyrokami zostały przez P. Ż. zrealizowane w okresie przeszło półtorarocznym. Wprawdzie części przypisanych mu przestępstw, które

tworzyły zbieg realny przy orzekaniu o karze łącznej, skazany dopuścił się w L., jednakże inne czyny zabronione tworzące ten zbieg popełnił on w B. i S.. Dodać należało, że wszystkimi tymi czynami tymi godził on w różnorodne dobra prawnie chronione, a to w mienie, wolność, prawidłowość funkcjonowania instytucji państwowej, zdrowie, czy wiarygodność dokumentów.

Z omówionych wyżej przyczyn odnoszących się do podmiotowo – przedmiotowej łączności zachowań opisanych w pkt. 1 – 4 części wstępnej wyroku łącznego należało zatem definitywnie wykluczyć możliwość przyjęcia, że analizowane działania P. Ż. stanowiły emanację realizacji chociażby przynajmniej zbliżonego planu.

Przy określaniu kary łącznej w odniesieniu do sankcji orzeczonych wobec P. Ż. w tych sprawach sąd miał również na względzie globalną ocenę zachowania skazanego. Przy analizie tego zagadnienia na pierwszy plan wysuwało się spostrzeżenie, zgodnie z którym skazany począwszy od 2015r. niemal notorycznie dopuszczał się poważnych przestępstw, które, co do zasady, godziły w mienie.

Sąd miał jednakowoż na względzie również fakt, że z opinii o P. Ż. sporządzonej w Areszcie Śledczym w D. wynikało niezbicie, że w okresie jego izolowania jego zachowanie ulegało ciągłej poprawie. Względem na tę okoliczność pozwalał stwierdzić, że proces jego resocjalizacji może doprowadzić do tego, że będzie on prawidłowo funkcjonował w społeczeństwie.

W konkluzji tego fragmentu wyводу godziło się zauważyć, że łącząc kary wymierzone P. Ż. za pozostające w zbiegu realnym przestępstwa sąd dysponował możliwością określenia granic kary łącznej na pułapie od 4 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności do 7 lat i 5 miesięcy.

Stosownie zatem do brzmienia art. 85§1 i 2 k.k. i art. 86§1 k.k. i art. 87§1 k.k. w zw. z art. 569§1 i 2 k.p.k. połączono P. Ż. karę pozbawienia wolności wymierzoną mu wyrokiem opisanym w pkt. 1 części wstępnej wyroku łącznego i kary ograniczenia wolności wymierzone mu wyrokami opisanymi w pkt. 2 i 3 części wstępnej wyroku łącznego, jak i karę łączną pozbawienia wolności wymierzoną mu wyrokiem opisanym w pkt. 4 części wstępnej wyroku łącznego. Skazanemu wymierzono zatem karę łączną 6 lat pozbawienia wolności.

Działając zaś w oparciu o art. 63§1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k. na poczet orzeczonej w pkt. I części dyspozytywnej wyroku łącznego kary łącznej pozbawienia wolności zaliczono P. Ż. okres odbytej przez niego kary pozbawienia wolności w sprawie opisanej w pkt. 1 części wstępnej wyroku łącznego, okresy odbytych przez niego kar ograniczenia wolności w sprawach opisanych w pkt. 2 i 3 części wstępnej wyroku łącznego, jak i okres odbytej przez niego kary łącznej pozbawienia wolności w sprawie opisanej w pkt. 4 części wstępnej wyroku łącznego.

Jako że nie mogły zostać połączone węzłem kary łącznej orzekanej wyrokiem łącznym orzeczone wobec P. Ż. wyrokiem w sprawie sygn. akt III K 16/17 środki karne w postaci obowiązków naprawienia szkód, to w tym zakresie postępowanie o wydanie wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k. umorzono.

Działając zaś w oparciu o treść art. 624 k.p.k., z uwagi na fakt izolowania P. Ż., zwolniono go od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów procesu.